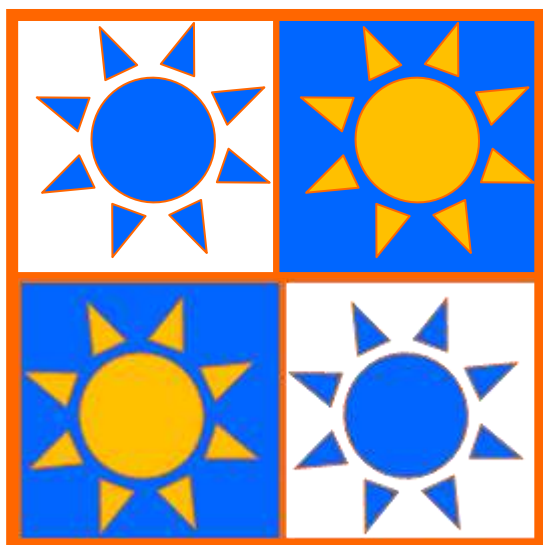

Příloha ŠVP „Škola nemusí být problém“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

**ZŠ Chodov, Nejdecká 254,
okr. Sokolov, příspěvková organizace
357 35 Chodov**

Příloha ŠVP „Škola nemusí být problém“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy Chodov, Nejdecká 254, okres Sokolov, příspěvkové organizace. Vzdělávání ve školní družině se řídí vyhláškou o zájmovém vzdělávání a Vnitřním řádem školní družiny. Zařízení má dvě oddělení.

Podmínky pro činnost

Školní družina má k dispozici vlastní učebnu a jednu přizpůsobenou školní třídu, obě jsou účelně vybavené nábytkem, pomůckami, různými hrami, knihami a sportovním náčiním. K dalším činnostem využívá školní družina počítačovou učebnu, učebnu audio, knihovnu, kuchyňku a školní zahradu. Sportovní aktivity uskutečňují žáci školní družiny v městské sportovní hale, na školním hřišti a hřišti DDM Bludiště. Škola nemá vlastní jídelnu, proto žáci na oběd docházejí v doprovodu vychovatelek do jídelny ZŠ Komenského, Chodov.

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financovaný z prostředků zřizovatele základní školy. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty dle § 11 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Výši úplaty za poskytování školských služeb stanovuje ředitelka školy. Částka je od zákonných zástupců vybírána měsíčně případně jednou roční splátkou prostřednictvím vychovatelky a předána v kanceláři školy. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitelka školy. Podmínky jsou specifikovány Vnitřním řádem školní družiny.

Cíle výchovně vzdělávací práce

Cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je obohatit denní program dítěte, zajistit mu odborné pedagogické vedení při odpočinkových a zájmových činnostech, rozvíjet jeho osobnost a vést ho ke smysluplnému trávení volného času.

Dalším cílem je rozvoj osobnosti a možnost seberealizace ve skupinových i individuálních činnostech, řízených nebo spontánních aktivitách.

Při všech činnostech ve školní družině je věnována pozornost utváření pozitivních vztahů mezi dětmi.

Konkrétní cíle výchovně vzdělávací práce:

- rozvoj osobnosti žáka, jeho učení a poznávání;
- rozvíjení pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti;
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu;
- vychovávání k smysluplnému využívání volného času a vybavování žáků dostatkem ;
- osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost;
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí;
- námětů pro naplňování volného času;
- odbourávání násilí, šikany, agresivity a stresu;

- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost;
- poznání světových evropských kulturních hodnot a tradic;
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, tolerance, ohleduplnost, respekt k jinému názoru, jiné národnosti;
- získání a uplatňování znalosti o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví;
- prezentování práce žáků a vychovatelů na veřejnosti;
- umožňování odpočinkové činnosti (aktivní i klidové);
- rozvíjení a prohlubování individuální vztahů;
- rozvíjení kladného vztahu k přírodě a její ochranu;
- rozvíjení fantazie a estetického cítění;
- získávání klíčových kompetencí.

Charakteristika pedagogických pracovníků

Ve školní družině pracuje kvalifikovaná vychovatelka s praxí, doplňuje ji druhá vychovatelka s částečným pracovním úvazkem.

Pedagogičtí pracovníci se pravidelně se zúčastňují doplňujících vzdělávacích akcí.

Dokumentace vedená ve ŠD

Vnitřní řád školní družiny

Přehled výchovně vzdělávací činnosti (TK), docházka

Roční tematický plán

Zápisové lístky dětí a žáků, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,

Týdenní skladba zaměstnání

Podmínky pro přijímání žáků do ŠD

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně a děti přípravné třídy, v odůvodněných případech mohou školní družinu navštěvovat i žáci 2. stupně.

Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku.

Odhlášen rodiči může být žák na základě písemné odhlášky v průběhu celého školního roku.

Docházka může být ukončena ze strany zařízení z důvodu nezaplacení úplaty nebo narušování chodu školní družiny nevhodným chováním dítěte, popř. ze strany rodičů opakovaným nevyzvednutím dítěte ze školní družiny.

Dlouhodobé projekty

Žáci školní družiny jsou zapojeni do dlouhodobých projektů EVVO školy – jako Recyklohraní, sběrové soutěže.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je zajištěna každodenním stykem při přebírání dítěte.

Školní družina podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům ve vhodném naplňování

volného času žáků.

Mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat jako partneři.

Vychovatelky ve spolupráci s učiteli sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a pomoci.

Rodiče se informují dle svého zájmu o všem, co se ve školní družině děje. Mohou se spolupodílet při řešení problémů.

Spolupráce s jinými subjekty

Dlouhodobě školní družina spolupracuje s městskou knihovnou a DDM Chodov.

Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky školní družiny úzce se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeny se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

Činnosti školní družiny

Školní družina má podrobně zpracovaný výchovně vzdělávací plán činnosti, který se skládá z celoročního plánu a měsíčních plánů. Zde jsou rozpracovány okruhy námětů pro zájmové vzdělávání a naplnění volného času po vyučování. Podle nich jsou realizovány zájmové činnosti v oblastech navazujících na školní výuku. Mezi nejčastější zájmové činnosti napomáhající osobnostnímu růstu dítěte patří aktivity přírodovědné, estetické a sportovní. K odstranění únavy z vyučování a k odreagování slouží odpočinkové a rekreační činnosti.

Provozní podmínky ŠD

Provoz školní družiny se řídí následujícími pravidly:

- školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování;
- v době podzimních, pololetních, jarních a velikonočních prázdnin je provoz ŠD organizován pouze tehdy, pokud se do školní družiny přihlásí ZZ děti k docházce, v případě nízkého počtu přihlášených lze provoz ŠD po projednání se zřizovatelem přerušit;
- školní družina není v provozu o vánočních a hlavních prázdninách a ve dnech pracovního volna.

Formy vzdělávání

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v týdenních plánech školní družiny a obsahují tyto další činnosti:

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatelka vytvoří dle věkových složení a rozvrhu dětí a žáků.

Spontánní činnost

- četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranní a koncové družiny.

Odpočinková činnost

- klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).

Rekreační činnosti

- aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba.

Zájmové činnosti

- řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.

Příprava na vyučování

- tematické vycházky a didaktické hry.

Příležitostné akce

- významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety, přehlídky, aj.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- ✓ Používáme učební materiál – knihy, pomůcky, stavebnice.
- ✓ Uplatňujeme získané zkušenosti v praktických situacích.
- ✓ Používáme termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života.
- ✓ Organizujeme akce s tematickým zaměřením.

Kompetence k řešení problémů

- ✓ Vnímáme problémové situace a společně je řešíme, nenecháme se odradit neúspěchem.
- ✓ Dokončujeme započaté činnosti.

Kompetence komunikativní

- ✓ Vytváříme dostatečný prostor pro možnost komunikovat.
- ✓ Rozvíjíme slovní zásobu a dovednosti komunikovat.
- ✓ Vedeme k vyjadřování svého názoru, k naslouchání názorům druhých, vzájemnému porozumění a vzájemnému respektování.

Kompetence sociální a personální

- ✓ Pěstujeme základní návyky společenského chování.
- ✓ Učíme se navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky.
- ✓ Vytváříme zdravé a pozitivní klima.

Kompetence k smysluplnému trávení volného času

- ✓ Rozvíjíme zájmy v různých činnostech a oblastech.
- ✓ Trávíme účelně volný čas.

OBSAHOVÉ A ČASOVÉ ROZVRŽENÍ

Obsah vzdělávání

Jazyk a jazyková komunikace:

- sledování správné výslovnosti, tempa řeči a pravidelného dýchání;
- hry na ovládání dechu, soutěžení v jazykolamech, předčítání si navzájem;
- vyprávění příběhů a zážitků;
- půjčování knih v knihovně a následné povídání o nich;
- učení básniček a říkadel pro různé příležitosti;
- hraní slovních her – slovní fotbal, abeceda.

Člověk a jeho svět:

- poznávání okolí školy;
- pohyb po komunikacích;
- vyprávění o místě kde žáci žijí.

Lidé kolem nás:

- znalost rodinných vztahů;
- tolerance odlišnosti jiných lidí;
- tolerance etnických menšin;
- vzájemná spolupráce při hrách.

Lidé a čas:

- znalost hodin, režimu dne;
- orientace v kalendáři – dny, měsíce;
- znalost života v minulosti;
- prohlížení encyklopedií.

Rozmanitosti přírody:

- znalost ročních období;
- poznávání běžně žijících divokých a domácích zvířat;
- procházky v přírodě;
- zpracovávání přírodnin;
- znalost základů ekologie, třídění odpadů, využívání použitých materiálů.

Umění a kultura:

- poslech hudby;
- rozvíjení estetického citění, motoriky, barevného citění;
- malování a kreslení podle zadání, předlohy nebo fantazie;
- zapojení do programu „Mládež a kultura“;
- vyrábění drobných dárků a přáníček.

Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama;
- znalost základních hygienických návyků;
- hraní pohybových her v místnosti, tělocvičně a terénu;
- využívání sportovního hřiště nebo sportovní haly pro míčové hry;
- hraní her na obratnost, sílu, vytrvalost.

Člověk a svět práce:

- tvorba drobných dárků;
- stavění objektů ze stavebnic podle návodu či fantazie;

- znalost různých profesí a jejich náplně práce;
- udržování čistoty pracovních míst, hospodárnost při využití materiálů a dodržování bezpečnosti při práci.

Obsah je rozdělen do čtyř integrovaných tematických celků:

- *PODZIM A ŠKOLA*
- *ZIMA, VÁNOČNÍ SVÁTKY*
- *JARO, VELIKONOČNÍ SVÁTKY*
- *LÉTO, PRÁZDNINY*

Časové rozvržení:

Září	Škola – seznámení, pravidla, řady, bezpečnost. Dopravní výchova.
Říjen	Podzim.
Listopad	Zvířátka. Akce „Nakrmíme zvířátka“.
Prosinec	Zima, Vánoce.
Leden	Já, moje rodina, moje okolí.
Únor	Zaměstnání, moje budoucí představa.
Březen	Jaro.
Duben	Velikonoce.
Květen	Květiny a rostliny.
Červen	Léto a prázdniny.

Plán práce je dále časově rozpracován do činností pravidelně se opakujících.

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování. Podle charakteru a cílů činnosti využívá vychovatelka vhodné metody a formy práce.

Ranní provozní doba je od 6,30 – 7,40 hod., odpolední od 11,40 – 16,00 hodin.

Ranní odpočinkové činnosti (cca 6,30 – 7,40 hod) _individuální hry, odpočinek, společenské hry ve skupině.

Odpočinkové činnosti (cca 11,40 – 12,30 hod) – zařazují se nejčastěji po skončení vyučování. Jde zejména o klid na koberci, klidové hry, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti (cca 12,30 – 14,00 hod) – slouží k regeneraci sil, zařazují se po obědě, převažuje v nich odpočinek aktivní. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti (cca 14,00 – 15,00) – rozvíjejí osobnost žáka v oblasti hudební, pohybové a estetické, prohlubují zručnost, znalosti přírody apod.

Příprava na vyučování (cca 15,00 – 16,00 hod) – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracování domácích úkolů nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her.

Časové rozvržení ŠD je každý školní rok uzpůsobeno potřebám zákonných zástupců, je upraveno Vnitřním řádem školní družiny.

Metody práce ve školní družině

Metody – cesty k dosažení výchovně – vzdělávacích cílů:

- slovní (monologické, dialogické, práce s knihou);
- názorně-demonstrační (pozorování, předvádění, obrázky, projekce);
- praktické (pracovní a pohybové dovednosti, grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti).

Pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti obsahují následné metody a formy práce:

- rozhovor, diskuse, beseda
- soutěže, kvizy, doplňovačky
- dramatizace, četba
- malba, kresba, koláž
- zpěv, tanec, doprovod písní
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- návštěva výstav, exkurzí
- videoprojekce, audio poslech
- práce na PC, práce s interaktivní tabulí
- skupinové a individuální práce
- vycházky – tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- odpočinek na koberci – poslech audionahrávek, pohádek s hudbou, volné rozhovory;
- stolní a společenské hry;
- komunitní kruh, diskuse;
- námětové hry a činnosti, podporující tvořivost, představivost a fantazii;
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty;
- hudebně pohybové hry;
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti;
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí;
- tvořivé a konstruktivní hry podle výběru dětí;
- vyprávění, předčítání, společná četba – využití knih z městské a školní knihovny a knih, které si děti přinesou z domova;
- individuální i skupinové rozhovory o dětských problémech a zážitcích, společné diskuse;
- práce s dětskými časopisy, prohlížení alb, sbírek – individuální i ve skupinách;
- klidná zaměstnání – hry s pexesy, puzzle aj.
- volné kreslení a modelování, omalovánky;
- hádanky, testy, hlavolamy, kvizy;
- sledování pohádek a příběhů ovlivňující citový život dítěte;
- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové a relaxační cvičení;
- vycházky, výlety, výstavy;
- besídky, vystoupení.

Hodnocení účastníků vzdělávání ve školní družině

Hodnocení směrem k žákům je prováděno průběžně – jsou hodnoceny individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, je vhodným způsobem hovořeno. Hodnocení probíhá průběžně, v závěru jednotlivých činností, při uzavření bloku, při uzavření školního roku.

Způsoby hodnocení:

- a) slovní hodnocení
- b) písemné hodnocení

Slovní hodnocení

- hodnocení pedagogem – v průběhu činnosti
při ukončení činnosti
- sebehodnocení účastníkem – v průběhu činnosti
při ukončení činnosti

Písemné hodnocení

- hodnocení pedagogem – při ukončení činnosti (např. pochvala do notýsku)

Zásady hodnocení

- adresné
- všestranné
- motivační
- zaměřené na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnot

Kritéria hodnocení účastníka:

1. Využívání získaných vědomostí a dovedností
2. Projevy samostatného myšlení a tvořivosti
3. Projevy a vlastnosti účastníka
4. Aktivita a míra zapojení do činnosti

Hodnocení a autoevaluace

Hodnocení je prováděno v souladu s hodnocením školy. Na základě hodnocení činností a získaných výsledků je možné dále plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud pro svoji činnost školní družina využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Děti přihlášené do školní družiny jsou poučeni o BOZP a zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti a na komunikacích. Poučení probíhá průběžně podle Osnovy poučení žáků ZŠ a dětí přípravné třídy ZŠ o bezpečnosti.

V Chodově 1. září 2017